



Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 53/21
U Luxembourggu 14. travnja 2021.

Presuda u predmetu T-388/20
Ryanair DAC/Komisija

Jamstvo Finske u korist zračnog prijevoznika Finnair radi potpore dobivanju zajma od 600 milijuna eura od mirovinskog fonda, koji je namijenjen pokrivanju prijevoznikovih potreba obrtnog kapitala zbog pandemije bolesti COVID-19, u skladu je s pravom Unije

Jamstvo je bilo nužno jer je društvo Finnair bilo u opasnosti od stečaja zbog iznenadnog smanjenja svoje aktivnosti i nemogućnosti da na kreditnim tržištima pokrije svoje potrebe za likvidnošću

Dana 13. svibnja 2020. Finska je prijavila Komisiji mjeru potpore u obliku državnog jamstva u korist finskog zračnog prijevoznika Finnair Plc, radi potpore tog prijevoznika u dobivanju zajma od 600 milijuna eura od mirovinskog fonda, koji je namijenjen pokrivanju prijevoznikovih potreba obrtnog kapitala. Jamstvo je pokrivalo 90 % navedenog zajma, bilo je ograničeno na najdulje trajanje od tri godine i moglo se aktivirati u slučaju da društvo Finnair ne ispuní svoje obveze prema mirovinskom fondu.

Upućujući na komunikaciju o privremenom okviru za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji bolesti COVID-19¹, Komisija je jamstvo odobreno društvu Finnair kvalificirala kao državnu potporu koja je spojiva s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) UFEU-a². Potpore za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu države članice mogu se na temelju navedene odredbe pod određenim uvjetima smatrati spojivima s unutarnjim tržištem.

Zračni prijevoznik Ryanair podnio je tužbu za poništenje Komisijine odluke, ali je prošireno deseto vijeće Općeg suda Europske unije odbilo taj tužbeni zahtjev. U tom je kontekstu to vijeće prvi put razmatralo zakonitost pojedinačne državne potpore donesene radi pružanja odgovora na posljedice pandemije bolesti COVID-19 s obzirom na članak 107. stavak 3. točku (b) UFEU-a³.

Ocjena Općeg suda

Kao prvo, Opći sud provodi analizu zakonitosti pobijane odluke s obzirom na članak 107. stavak 3. točku (b) UFEU-a.

S jedne strane, kad je riječ o prigovorima koji se temelje na tvrdnji da se potporom kojom se koristi samo pojedinačni poduzetnik ne može otkloniti ozbiljne poremećaje u gospodarstvu države članice u smislu članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a, Opći sud ponajprije podsjeća da se ta odredba primjenjuje kako na programe potpora tako i na pojedinačne potpore. Dakle, pojedinačna potpora može se proglasiti spojivom s unutarnjim tržištem ako je nužna, prikladna i proporcionalna za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu dotične države članice.

¹ Komunikacija Komisije o privremenom okviru za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji bolesti COVID-19 (SL 2020., C 91 I, str. 1.), koja je bila izmijenjena 3. travnja 2020. (SL 2020., C 112 I, str. 1.)

² Odluka Komisije C(2020) 3387 *final* od 18. svibnja 2020. o državnoj potpori SA.56809 (2020/N) – Finska – COVID-19: državno jamstvo odobreno društvu Finnair

³ Opći je sud u presudi od 17. veljače 2021., Ryanair/Komisija, [T-238/20](#) (vidjeti i priopćenje za medije [br. 16/21](#)), proveo istovrsno razmatranje zakonitosti programa državne potpore koji je donijela Švedska radi otklanjanja posljedica pandemije bolesti COVID-19 na švedsko tržište zračnog prijevoza. Opći je sud usto u presudi od 14. travnja 2021., Ryanair/Komisija, [T-378/20](#), i Ryanair/Komisija, [T-379/20](#) (vidjeti i priopćenje za medije [br. 52/21](#)), proveo razmatranje dviju zasebnih mjera pojedinačne potpore na temelju članka 107. stavka 2. točke (b) UFEU-a.

Nadalje, Opći sud pojašnjava da bi mogući stečaj društva Finnair imao teške posljedice za finsko gospodarstvo i da je stoga državno jamstvo, s obzirom na to da se njime nastoje održati aktivnosti tog društva i spriječiti dodatan poremećaj u tom gospodarstvu uslijed mogućeg stečaja, prikladno kako bi doprinijelo otklanjanju ozbiljnih poremećaja u tom gospodarstvu zbog pandemije bolesti COVID-19.

Opći sud taj zaključak temelji na činjenici da društvo Finnair:

- predstavlja glavnog zračnog prijevoznika u Finskoj, s gotovo 15 milijuna putnika prevezenih u 2019., odnosno 67 % svih putnika koji su te godine prevezeni prema Finskoj, iz nje i unutar nje,
- predstavlja glavnog operatora zračnog teretnog prijevoza u Finskoj koji zadovoljava potrebe većeg broja poduzetnika sa sjedištem na finskom državnom području, kako za izvoz tako i za uvoz proizvoda, te koje ujedno raspolaže rasprostranjenom azijskom mrežom,
- broji 6800 zaposlenika, a njegova nabava od uglavnom finskih dobavljača iznosila je 2019. 1,9 milijardi eura,
- ulaže znatne napore u istraživanje u Finskoj te predstavlja šesnaesto društvo po važnosti u Finskoj na temelju svojeg doprinosa BDP-u te zemlje.

S druge strane, kad je riječ o prigovorima koji se temelje na tvrdnji da Komisija nije provela odvagivanje korisnih učinaka potpore s njezinim negativnim učincima, Opći sud odlučuje da se člankom 107. stavkom 3. točkom (b) UFEU-a ne nalaže takva analiza, za razliku od onoga što je propisano člankom 107. stavkom 3. točkom (c) UFEU-a. Takvo odvagivanje ne zahtijeva se ni na temelju komunikacije o privremenom okviru.

Kao drugo, Opći sud razmatra navodnu povredu načela nediskriminacije. Opći sud u tom pogledu ponajprije primjećuje da se pojedinačnom potporom uspostavlja, po njezinoj prirodi, različito postupanje, čak i diskriminacija, koja je svojstvena pojedinačnom karakteru mjere. Tvrdnjom da je takva potpora protivna načelu nediskriminacije u biti se sustavno dovodi u pitanje spojivost svake pojedinačne potpore s unutarnjim tržištem, iako se pravom Unije dopušta državama članicama dodjela takvih potpora uz poštovanje uvjeta predviđenih člankom 107. UFEU-a.

Usto, čak i pod pretpostavkom da se različito postupanje uspostavljeno jamstvom odobrenim društvu Finnair može izjednačiti s diskriminacijom, valja provjeriti je li ono opravdano legitimnim ciljem te je li nužno, prikladno i proporcionalno za njegovo postizanje.

Opći sud smatra da su načini **odjele jamstva odobrenog društvu Finnair takvi da se njima postiže zadani cilj jer su postojanje ozbiljnih poremećaja u finskom gospodarstvu zbog pandemije bolesti COVID-19 i njezini značajni negativni učinci na finsko tržište zračnog prijevoza u dovoljnoj mjeri dokazani. Usto, mjera potpore je nužna jer je društvo Finnair bilo u opasnosti od stečaja zbog iznenadnog smanjenja svoje aktivnosti uslijed pandemije i nemogućnosti da na kreditnim tržištima pokrije svoje potrebe za likvidnošću. Naposljetku, uzimajući u obzir važnost društva Finnair za finsko gospodarstvo, dodjela državnog jamstva samo tom društvu ne prekoračuje granice onoga što je prikladno i nužno za ostvarenje ciljeva koje slijedi Finska.**

Kao treće, kad je riječ o prigovorima koji se temelje na tvrdnji da su povrijeđeni slobodno pružanje usluga i sloboda poslovnog nastana, Opći sud utvrđuje da **društvo Ryanair nije dokazalo po čemu je isključivost dodjele državnog jamstva takve prirode da ga odvraća od poslovnog nastana u Finskoj** odnosno od pružanja usluga iz te zemlje ili prema njoj. Opći sud pojašnjava da društvo Ryanair nije utvrdilo činjenične ili pravne elemente koji bi doveli do toga da se predmetnom pojedinačnom potporom proizvode ograničavajući učinci koji premašuju učinke koji dovode do zabrane iz članka 107. stavka 1. UFEU-a, ali koji su ipak nužni i proporcionalni za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u finskom gospodarstvu uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19, u skladu sa zahtjevima iz članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a.

Naposljetku, Opći sud odbija kao neosnovane tužbene razloge koji se temelje na navodnoj povredi obveze obrazlaganja i utvrđuje da ne treba razmatrati osnovanost tužbenog razloga koji se temelji na povredi postupovnih prava koja proizlaze iz članka 108. stavka 2. UFEU-a.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca i deset dana od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106